

Specijalistički studii po intenzivna njega i nadležnosti na specijaliziranata sestra

Prof.D-r.Gordana Panova

Fakultet za medicinski nauki..Univerzitet,,Goce Delcev''-Stip,R.Macedonia

Fakultet medicinskih znanosti je visokoškolska ustanova pruža visoko obrazovanje, znanstvenoistraživačka i visokostručna zdravstvena i aplikativna dejnost u oblasti Medicinske znanosti

- Fakultet medicinskih znanosti je jedinica u okviru Sveučilišta "Goce Delčev" u Štipu
- visokoobrazovna djelatnost fakulteta može se postići kroz sveučilišni (akademski) i strukovne studije na temelju akreditiranih studijskih programa
- Na Fakultetu Sveučilišne (akademske studije) obavljaju se kroz tri razine:
- Prv ciklus na sveučilišne studie

1.Dodiplomske studie na Medicinski fakultet (6 godini, odnosno 12 semestri)

- Doktor po medicine, Diplomiran Doktor stomatolo i Magister po farmacija

2.Prv ciklus na sveučilišni studii

- Dodiplomski studii na Visoke zdravstvene škole (3 godine, odnosno 6 semestri)
- 180 EKTS krediti
- Diplomirana stručna med. sestra / tehničar,
- Diplomirana akušerka
- Diplomirani stručen laborant po medicinska laboratoriska dijagnostika i
- Diplomirani stručen Fizioterapeut
- Diplomirani zaben tehničar-protetičar
- Diplomirani stručen tehničar-optometrist

3.Vtor ciklus na sveučilišnih studie

- Specijalističkih stručni studie (1 godina ,2 semestri)
- 60 EKTS kredite
- Specijalist po odredzeno stručna oblast

- Studiska programa za diplomirana medicinska sestra-tehničar

1. Specijalizirana za intenzivno liječenje i njega,
2. Specijalizirana za instrumentalka,
3. Specijalizirana za anestezija i reanimacija,
4. Specijalizirana za ginekologija i akušerstvo,
5. Specijalizirana za sestra i patronažna njega,
6. Specijalizirana za prevencija na zarazni i nezarazne bolesti,
7. Specijalizirana za mentalno zdravlje

Savremena intenzivna medicina se bavi lečenjem najtežih bolesnika u medicini uopšte. To su „kritično oboleli“ pacijenti, oni kojima je život ugrožen i oni koji su trenutno stabilizovanih vitalnih funkcija ali u svakom trenutku može doći do fatalnog pogoršanja.

Ovakvo teški bolesnici zahtevaju kontinuirani nadzor, negu i lečenje, a lice koje najviše vremena provodi uz kritično obolelog jeste medicinski tehničar i jasno je da je uloga ovih medicinskih radnika od ogromne važnosti. Međutim, **rad u odeljenju intenzivnog lečenja od medicinskih sestara zahteva posebna znanja i veštine**, posebno iz oblasti monitoringa vitalnih funkcija, mehaničke ventilacije, intravenske terapije i slično.

Stoga je u MK, oformljena **specijalizacija** iz intenzivne nege/medicine (*critical care nurses*), koja stiće sve veću popularnost širom sveta, posebno u Evropi.

Ovaj program specijalističkih studija iz intenzivne medicine ima za cilj stvaranje što većeg broja stručnih, **sertifikovanih kadrova – medicinski sestri/tehničara specijalista intenzivne medicine**, čime bi se značajno poboljšao kvalitet nege i lečenja kritično obolelih pacijenata u našoj zemlji.

Studijski program>

1. Diplomirana medicinska sestra

SPECIJALIZIRANA ZA INTENZIVNA NJEGA

I semestar - Obavezni predmeti – krediti -dani- casovi

1. Urgentni sastojbi, komplikaciji i

reanimacija kaj kritični bolni	9 3 + 4 45 + 60
--------------------------------	------------------------------

2. Medicinski plinovi i aparati	4 2 + 2 30 + 30
---------------------------------	------------------------------

3. Medikamentozna, infuzionna i transfuzione

terapija, parenteralna i enteralna

prehrana	6 2 + 3 30 + 45
----------	------------------------------

4. Uspavljivanje i analgezija	5 2 + 2 30 + 30
-------------------------------	------------------------------

Izborni predmeti - izbira dva – krediti dani casovi

1.Zdravstvena psihologija (izbrani poglavja),

akutna terapija na psihički krizni sastojbi 3 2+0 30+0

i suicidalni krizi

2. Truenje so lijekovi 3 2 +0 30 +0

3.Nega na kritični bolni 3 2 +0 30 +0

4.Sovremeni dijagnostički metodi i 3 2+0 30+0

postapki

Skupa EKTS 30 13 + 11 360

II SEMESTAR -obavezene staž dani casova

1.KARIL 20 100

2.Intenzivna njega interno 15 75

3.Intenzivna terapija na Neurologija 15 75

4.Intenzivna njega na pedijatrija 10 50

Ukupno - EKTS 20 60dena 300

Obavezni specijalistički trud 15 75

Skupa EKTS 30 75 375

Svi studijskih programi su usklađeni prema Evropskoj Kredit Transver Sustavu (EKTS), sa ciljem da produciraju osoblje koje će biti educirano i specijalizirano ne samo za naše potrebe, naše institucije ali i šire u svijetu.

Jedinice intenzivne nege su one bolničke celine koje su mnogim građanima spasile život, posebno koronarne jedinice, pulmološke, postoperativne i sl. Priključenje na savremene aparate i monitore, koji su zvučno, svetlosno i preko ekrana stalno pratili rad njihovih za život važnih ugroženih organa, registrovali stanje i slali poruke, bilo je od presudnog značaja. Pacijentima se u jedinicama intenzivne nege daje i velik broj lekova, a neprekidno ih posmatraju medicinske sestre i lekari, spremnih da ako bude potrebno, preduzmu dodatne akcije spasavanja života. Ove jedinice se smatraju među najvećim uspesima moderne bolnice i izazivaju najveće divljenje javnosti. Istovremeno one su i vrlo skupe i nigde nije autoritet jači i jasniji u bolnici nego u njima. Jedinica intenzivne nege ili jedinica kritične nege je specijalizovani deo bolnice, koji obavlja negu pacijenata po principima medicine intenzivne nege. Mnoge bolnice imaju ovakve jedinice za određene specijalnosti medicine, što zavisi od potreba i raspoloživih resursa svake bolnice. Zato je ova specijalizacija mnogo uticajna u rad sa pacijentima sa bolom i specijalne nege. Jedinice intenzivne nege su one bolničke celine koje su mnogim građanima spasile život, posebno koronarne jedinice, pulmološke,

postoperativne i sl. Priklučenje na savremene aparate i monitore, koji su zvučno, svetlosno i preko ekrana stalno pratili rad njihovih za život važnih ugroženih organa, registrovali stanje i slali poruke, bilo je od presudnog značaja. Pacijentima se u jedinicama intenzivne nege daje i velik broj lekova, a neprekidno ih posmatraju medicinske sestre i lekari, spremnih da ako bude potrebno, preduzmu dodatne akcije spasavanja života. Ove jedinice se smatraju među najvećim uspesima moderne bolnice i izazivaju najveće divljenje javnosti. Istovremeno one su i vrlo skupe i nigde nije autoritet jači i jasniji u bolnici nego u njima.

Jedinica intenzivne nege ili jedinica kritične nege je specijalizovani deo bolnice, koji obavlja, negu pacijenata po principima medicine intenzivne nege. Mnoge bolnice imaju ovakve jedinice za određene specijalnosti medicine, što zavisi od potreba i raspoloživih resursa svake bolnice. Uobičajena oprema u jedinici intenzivne nege uključuje opremu za mehaničku ventilaciju u cilju asistiranog disanja preko endotrahealnog tubusa ili uz pomoć traheotomije, opremu za dijalizu za bubrežne probleme, opremu za konstantni monitoring funkcija tela, mrežu intravenskih linija, tubuse za plasiranje hrane, nazoagastrične tubuse, sukcione pumpe, drenove i katetere i široku lepezu lekova za teška stanja, uvođenje sedacije, sa smanjenja bola i prevencije sekundarne infekcije. Medicinske specijalističke studije ukazuju na povezanost između opsega jedinica intenzivne nege i kvaliteta nege mehanički ventilisanih pacijenata. Posle standardizacije u odnosu na težinu bolesti, demografskih varijabli i karakteristika jedinica za intenzivnu negu (uključujući da su zaposleni specijalisti intenzivne nege), veći opseg jedinica intenzivne nege bio je signifikantno povezan sa manjom mortalitetnom stopom u jedinici intenzivne nege i bolnice. Zato je ova specijalizacija mnogo uticajna u rad sa pacijentima sa bolom i specijalne nege.

Organizacijska struktura na fakultetu:

Instituti, Klinička bolnica so klinički oddelenija, Katedri.

Kroz kliničkih odjela obavlja visoku diferencirana zdravstvena zaštita iz više grane medicine, obavlja obrazovne i istraživačke aktivnosti, pružanje funkcionalne povezanosti aktivnosti, organizira jedinstveni dijagnostički laboratorijski rad, rendgen-dijagnostika, anesteziologiju i reanimatološka djelatnost, prijem i trijažu pacijenata, obezbeđuje lijekova i sanitetskog materijala. Svi studijskih programi su usklađeni prema Evropskoj Kredit Transver Sustavu (EKTS), sa cilj da produciraju osoblje koje će biti educirano i specijalizirano ne samo za naše potrebe, naše institucije ali i šire u svijetu. Redovnih učenika na Visokoj zdravstvenoj školi obavljaju obavezna stručna ljetnu praksu. Studenti Medicinskog fakulteta u suglasnosti sa studijskim programom obavljaju praksu na nekih od prestižnih medicinski sveučilišnih centara. Praktična nastava obavljaju u Specijalizirana bolnica po kardiokirurgija "Filip Vtori"-Skopje, JZU Klinička bolnica Štip, Poliklinička centar "D-r Panče Karađozov" Štip, PZU, Sestina, PZU, Remedika, Regionalni zavod za zdravstvena zaštita-Štip, Znanstveno-istraživački centar pri Fakultet za prirodni i tehnički nauki vo Štip, Medicinski fakultet vo Ninberg-Germanija, Medicinski Fakultet Samara-Rusija i mnogo drugih privatni i renomirani zdravstvene institucije kroz celu Zemlju.

Sveučilište je otvoren za suradnju sa svim fakultetima i visoke škole iz svih zemalje diljem svijeta .....

